

Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta
Katedra hudební výchovy

HODNOCENÍ DISERTAČNÍ PRÁCE

(posudek oponenta)

Doktorand: **PhDr. Ladislav Brábek**
Studijní program: Hudební teorie a pedagogika

Téma disertační práce: **Písňová tvorba hudební skupiny Mánesa pro potřeby současné školy**

Vedoucí práce: Prof. PaedDr. Michal Nedělka, Dr.
Oponent práce: Doc. Mgr. MgA. Jiří Bezděk Ph.D.
Akademický rok: 2011/12

K aktuálnosti zvoleného tématu

Disertační práce dr. Brábka zpracovává téma nanejvýš aktuální. Uplatnění české hudby 20. stol. ve škole je totiž potřebná, stále nevyčerpaná a především ve svém dopadu velmi záslužná látka. Zvolená oblast je pak navíc mnohohrstevnatá. Lze ji štěpit jak historicky, tak žánrově a přesto vždy dospějeme k pedagogicky uchopitelnému výsledku. Brábek pak odhalil v daném segmentu jednu z nejušlechtilějších oblastí české hudby 20. stol., a to písňovou tvorbu hudební skupiny Mánesa. Vybrané téma podněcuje analytický přístup, stejně tak též zásadní pohled kulturně historický, neboť zvolený oddíl se rozprostírá mezi světovými válkami.

Plnění stanoveného cíle

Obsah i rozsah dizertační práce jednoznačně poukazuje ke stoprocentnímu naplnění určeného cíle, který je vymezen na str. 7, což je plasticky charakterizovat zvolenou tvůrčí oblast, provést základní analytické práce v reprezentativních dílech a zobecnit řečené tak, aby se dané informace mohly pedagogicky interpretovat. Pro odbornou veřejnost, jak z oblasti vědy, skladby či interpretace, mají být uvedené řádky podnětem ke zvýšenému zájmu o skupinu Mánesa a přinést častější zařazování sledovaných písní a písňových cyklů na koncertní pódia. Mimořádná kvalita argumentace, pečlivost a hodnověrnost provedených analýz a v neposlední řadě zralost a mistrovství psaného slova zcela jistě výše stanovené nároky naplní. Lze jen dodat, že nedávný ročník plzeňského festivalu Tribuna komorní písňě

již přinesl některá nová provedení především skladeb Iši Krejčího. Zaměření nového ročníku, který se bude konat v roce 2012, je tematicky zaměřeno na českou poezii v hudbě, takže i zde lze očekávat oživení produkce sledovaného okruhu.

Zvolené metody disertace

Dr. Brábek postupuje s neotřesitelnou jistotou profesionála z oblasti hudební publicistiky od obecných poloh k jednotlivostem - od pevného vymezení metodologie a vyrovnání se s dosud publikovanou literaturou pokračuje způsobem stále se zužujícího popisu od muzikologické charakterizace epochy až k písňové tvorbě „Mánésáků“, jdouc přes tematické pole české písňové tvorby mezi světovými válkami. Nezastavuje se však ani u podrobného výčtu písňové tvorby skupiny, kterou vymezuje jak z hlediska inspiračních zdrojů a stylového vymezení, tak z pozice bibliografické a realizační. Vrcholem jsou pak vybrané analytické sondy do některých významných písní, které brilantně ilustrují předcházející kapitoly.

Nové poznatky

Disertační práce dr. Brábka je první monografií, která se zabývá výlučně písňovými cykly tvůrčí skupiny Mánesa. Doktorand má bohaté zkušenosti s jejich prováděním (jako výborný klavírní partner), také byl v úzkém kontaktu s ostatními významnými interprety (především s dr. Holzknemtem). Z osobních zkušeností plyne mnoho vývodů a poznatků, které jsou zakotveny v předložené práci. Uvedené poznatky pochází jak z analytické tak historizující roviny.

Autor též zcela nově pojímá tvůrčí odkaz E. F. Buriana, když jej úspěšně odidealizovává. Konečně někdo. V závěru dr. Brábek vysvětluje neveselý osud závažných písňových děl skupiny Mánesa a ukazuje cestu k jejich oživení. Velmi silnou stránkou práce je její formulační stránka, která snese kritéria literárního díla. Ona, stejně jako mnohé jiné sféry předloženého spisku, vytváří ty nejlepší předpoklady pro to, aby disertace vyšla knižně. Právě formulační obraz generuje na mnoha místech další úvahy. Snad nejsilněji vyzařuje Brábkovu sympatii k pevnosti hudební logiky v duchu klasických kompozičních zásad. V mém pohledu (asi odstíněném generačně) je uvedená podmínka hudební kompaktnosti až příliš přeceněna. Závažná díla Nona, Bouleze či Stockhausena z posledních desetiletí dokazují, že podmínka symetrické formy není nepřekonatelná. To je však již otázka polemiky.

Význam disertační práce dr. Brábka pro společenskou praxi a rozvoj vědy je nesporný. Osobně jsem se s tak kvalitní disertační prací ještě nesetkal. Jsem přesvědčen, že vzniklo významné teoretické dílo, které najde své pokračovatele.

Počet drobných překlepů a přehlédnutí je naprosto mizivý. Není třeba je vůbec zmiňovat.

Z výše uvedených důvodů doporučuji disertační práci k obhajobě a shledávám ji vynikající.

Plzeň, 5.7.11

Doc. Mgr. MgA. Jiří Bezděk Ph.D.
oponent, KHK FPE ZČU Plzeň